

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
**ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ В ДІЯЛЬНОСТІ
ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ**

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан юридичного факультету
ЗНУ

(підпис)

Т.О. Коломоєць

(ініціали та прізвище)

«28» 08 2025 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Проблеми правового захисту прав людини в діяльності державних органів

(назва навчальної дисципліни)

підготовки **магістрів**

(назва освітнього ступеня)

денної та заочної форм здобуття освіти

освітньо-професійна програма **«Право»**

(назва)

спеціальності **D 8 Право**

(шифр, назва спеціальності)

галузі знань **D Бізнес, адміністрування та право**

(шифр і назва)

ВИКЛАДАЧ: Самойленко Георгій Валерійович, доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри цивільного права

(ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри цивільного права

Протокол № 1 від 28 серпня 2025 р.
Завідувач кафедри цивільного права

(підпис)

Д.О. Єрмоленко

(ініціали, прізвище)

Погоджено

Гарант освітньо-професійної
програми «Право»

(підпис)

В.К. Колпаков

(ініціали, прізвище)

2025 рік

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
**ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ В ДІЯЛЬНОСТІ
ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ**

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан юридичного факультету
ЗНУ

(підпис) Т.О. Коломоєць
(ініціали та прізвище)
« _____ » _____ 2025 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Проблеми правового захисту прав людини в діяльності державних органів
(назва навчальної дисципліни)
підготовки **магістрів**
(назва освітнього ступеня)
денної та заочної форм здобуття освіти

освітньо-професійна програма **«Право»**
(назва)
спеціальності **D 8 Право**
(шифр, назва спеціальності)
галузі знань **D Бізнес, адміністрування та право**
(шифр і назва)

ВИКЛАДАЧ: Самойленко Георгій Валерійович, доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри цивільного права
(ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри цивільного права

Протокол № 1 від 28 серпня 2025 р.
Завідувач кафедри цивільного права

(підпис) Д.О. Єрмоленко
(ініціали, прізвище)

Погоджено
Гарант освітньо-професійної
програми «Право»

(підпис) В.К. Колпаков
(ініціали, прізвище)

2025 рік

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
**ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ В ДІЯЛЬНОСТІ
ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ**

Зв'язок з викладачем (викладачами):

E-mail: Georgesamoil1976@gmail.com

Сезн ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=128>

Телефон: 097 8404009

Інші засоби зв'язку: Viber, Skype, Facebook Messenger, WhatsApp, Telegram – за вибором викладача

Google meet: <https://meet.google.com/pev-ybsa-ouj>

Кафедра: цивільного права (V корпус ЗНУ, ауд. 108)

1. Опис навчальної дисципліни

Мета дисципліни - сформувати у магістрів відповідні правові знання, уміння і навички, пов'язані з професійною підготовкою.

Курс «**Проблеми правового захисту прав людини в діяльності державних органів**» передбачає вивчення теоретико-методологічних основ права особи на свободу, нормативно-правове забезпечення конституційних свобод людини і громадянина в Україні, механізми міжнародної та національної охорони та захисту прав людини, конституційні органи та суб'єкти громадянського суспільства в механізмі забезпечення основних свобод людини і громадянина в Україні, проблеми правового захисту прав людини в діяльності державних органів.

«**Проблеми правового захисту прав людини в діяльності державних органів**» як навчальна дисципліна зі спеціальності «Право» відіграє важливу роль у професійній підготовці майбутніх юристів. Вивчення цієї навчальної дисципліни має не тільки пізнавальне, теоретичне значення, але й дуже велике практичне значення, що пов'язано з розвитком громадянського суспільства, що базується на основних європейських принципах правової демократичної держави, в основі чого лежить людиноцентрична теорія, що виходить з пріоритетності прав людини.

Засвоєння навчального курсу є необхідною передумовою успішного і правильного застосування наявних в кожній окремій країні правових інститутів для захисту політичних, економічних, соціальних та інших інтересів людей.

Основні завдання курсу:

ознайомлення з базовими принципами захисту прав людини в діяльності державних органів;
вивчення особливостей правового регулювання захисту прав людини в діяльності державних органів;
формування навичок роботи з нормативними матеріалами, вміння застосовувати здобуті теоретичні знання у вирішенні практичних питань.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

знати: зміст прав і свобод людини і громадянина, механізм їх національної і наднаціональної охорони і захисту, основні проблеми захисту прав людини в діяльності державних органів

• **уміти:** визначати причини порушень прав і свобод людини і громадянина; застосовувати знання чинного законодавства у сфері захисту прав людини; застосовувати заходи, спрямовані на захист порушених прав і свобод людини і громадянина в діяльності різних державних органів; вносити пропозиції щодо удосконалення чинного законодавства з метою попередження та недопущення у подальшому порушень прав і свобод людини і громадянина; висловлювати, обґрунтовувати й відстоювати свою точку зору стосовно тієї чи іншої проблеми, вміння вести аргументовану дискусію, вирішувати практичні завдання.

Основні **міждисциплінарні зв'язки** навчальної дисципліни циклу освітніх компонентів вільного вибору студента в межах спеціальності «**Проблеми правового захисту прав людини в діяльності державних органів**» (ВКС1), яка є інтегральною міжгалузевою дисципліною і має досить тісний зв'язок із усім комплексом правознавчих дисциплін,

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ В ДІЯЛЬНОСТІ
ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ

зокрема має зв'язок з такими компонентами освітньо-професійної програми: циклу професійної підготовки спеціальності - Верховенство права в процесі нормотворчої діяльності та правозастосування (ОК 7), Інтеграційне право (ОК 9), Практика ЄСПЛ та її вплив на національну правову систему (ОК 10), Позасудове вирішення правових спорів (ОК13).

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
1	2	3
Статус дисципліни	Вибіркова	
Семестр	3-й	3-й
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	10 год.	6 год.
Семінарські / Практичні / Лабораторні заняття	10 год.	8 год.
Самостійна робота	130 год.	136 год.
Консультації	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=128 zoom 812 0772 8921 777888 https://meet.google.com/pev-ybsa-ouj	
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=128	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
1	2	3
ІК. Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права. ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні. ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	Навчання здійснюється шляхом засвоєння теоретичного лекційного матеріалу на лекціях та шляхом	<u>Поточні контрольні заходи (max 60 балів):</u> Поточний контроль передбачає такі теоретичні завдання: - Усне опитування і обговорення питань теми. - Короткі контрольні роботи за пройденим матеріалом. Поточний контроль передбачає

ЗК4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою у професійній сфері як усно, так і письмово. ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК9. Здатність працювати в міжнародному контексті. СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності. СК2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України. СК3. Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні. СК4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України. СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції. СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію. СК7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні. СК8. Здатність застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду	підготовки до практичних занять, на яких обговорюються питання теми, вирішуються практичні завдання та задачі, висловлюються позиції з наукових (теоретичних) та практичних питань; здійснюються публічні виступи та презентуються власні презентації магістрів з певної теми. Поглиблене засвоєння матеріалу досягається шляхом виконання магістрами додаткових видів робіт, зокрема, підготовки та виступів на конференціях та публікаціях тез конференцій, підготовки презентацій та публічних виступів за тематикою курсу дисципліни, підготовки рефератів та	такі практичні завдання: - Вирішення задач. - Обговорення змісту та підготовка власних тез доповідей, статей і магістерських досліджень. - Презентація власних досліджень. Тестування в Moodle до змістових модулів Додаткові види роботи: Індивідуальне письмове завдання у вигляді реферату, аргументативного есе чи написання та публікації тез конференції (тах 12 балів) виконується за бажанням студента. Темі рефератів, есе, тез конференції на вибір студента зазначені у планах практичних завдань у розділі «Індивідуальне письмове завдання». Гранична кількість індивідуальних письмових завдань – не більше 1 реферату та 1 есе за семестр. Усі письмові завдання подаються виключно через платформу Moodle. Реферат передбачає реферування (стислий переказ основних положень, дотичних до теми) двох актуальних (опублікованих не раніше ніж за 5 років та таких, що мають високий індекс цитування) наукових статей, опублікованих у зарубіжних фахових виданнях мовою, яку вивчає студент. Обсяг реферату – до 5000 знаків. Пряме цитування реферованих джерел заборонене. Перелік реферованих джерел оформлюється за зразком: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10736 Есе – письмовий виклад студентом проблемного питання з тематики, визначення особливостей правового регулювання правовідносин, причин його недоліків та власних висновків та пропозицій з
--	--	---

та вирішення правових спорів. СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності. СК10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування. СК11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів. СК12. Здатність утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника. СК13. Здатність доносити до фахівців і нефаківців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією. СК14. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини. СК15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості. РН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання. РН 2. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами. РН 3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.	есе.	удосконалення чинного законодавства. Обсяг – 2-3 сторінки А4, Times New Roman? Інтервал 1,5 <u>Підсумкові контрольні заходи (має 40 балів):</u> Теоретичний підсумковий контроль – 2 тести по 10 балів кожен (проводиться онлайн на платформі Moodle). Залік (презентація проєкту) – підготовка і презентація плану-проспекту кваліфікаційної роботи магістра або обраної теми курсу (має 20 балів). Вимоги до презентації проєкту: Презентації мають бути підготовлені в Power Point форматі, до 15 слайдів.
---	-------------	--

**ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ В ДІЯЛЬНОСТІ
ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ**

РН 4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки. РН 5. Вільно спілкуватися іноземною мовою професійного спрямування (однією з офіційних мов Ради Європи) усно і письмово. РН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи. РН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання. РН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності. РН 9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг. РН 10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права. РН 11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції. РН 12. Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу. РН 13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів. РН 14. Обґрунтовувати правову		
--	--	--

позицію на різних стадіях правозастосування. РН 15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування. РН 16. Брати продуктивну участь у розробці проєктів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини. РН 17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.		
---	--	--

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

Процедура врахування результатів, отриманих здобувачем за рахунок неформальної/інформальної освіти визначена у Положенні Запорізького національного університету про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти від 29.06.2022 р. №154 (URL: <http://surl.li/xogolg>).

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Захист прав людини: загальні положення

Тема 1. Теоретико-методологічні основи права особи на свободу.

Наукові та нормативні джерела права особи на свободу.

Ідеї свободи особи, їх становлення та розвиток.

Поняття конституційних свобод особи. Зміст конституційних свобод особи.

Механізм забезпечення конституційних свобод особи

Зародження і розвиток ідей прав людини в античний період та в період Відродження, Реформації і Просвіти, в Новий час.

Розуміння свободи людини: філософсько-правовий аспект.

Розуміння особистої недоторканості.

Конституційні, адміністративні, кримінально-процесуальні, цивільно-правові та процесуальні права і свободи людини, їх міжнародні стандарти та механізми забезпечення.

Віхи розвитку ідей прав людини, основні акти їх правового закріплення (Закони XII Таблиць, Закони Ману, Біль про права, Декларація Незалежності США

та ін.), в міжнародних актах ХХ століття (Загальна Декларація прав людини, Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод та ін.).

Акти національного законодавства у сфері охорони та захисту прав людини.

Тема 2. Нормативно-правове забезпечення конституційних свобод людини і громадянина в Україні.

Конституція України в механізмі правового забезпечення основних свобод людини і громадянина.

Закони України в нормативно-правовому забезпеченні основних свобод людини і громадянина.

Значення підзаконних нормативно-правових актів у забезпеченні основних свобод людини і громадянина.

Свобода і недоторканність людини як визнана Конституцією України найвища соціальна цінність.

Місце Конституції України в механізмі правового забезпечення основних свобод людини і громадянина.

Характеристика, регулятивне і охоронне призначення, роль державних органів влади, роль нормативних актів в механізмі охорони та захисту прав людини і громадянина.

Роль Конституції України в механізмі правового забезпечення основних свобод людини і громадянина: 1) обмежуюча функція Конституції; 2) установлення конституційних свобод; 3) забезпечення їх реалізації.

Основний Закон, конституційні, органічні та поточні закони в механізмі забезпечення конституційних свобод.

Ознаки регулювання конституційних свобод та недоторканності людини і громадянина в Україні: а) установлення нормативно-правових актів; б) владна юридична дія конституційних норм; в) визнання їх джерелами конституційного права; г) регулювання ними виникнення зміни і припинення правових відносин у сфері конституційних свобод та недоторканності тощо.

Тема 3. Конституційні органи та суб'єкти громадянського суспільства в механізмі забезпечення основних свобод людини і громадянина в Україні.

Верховна Рада України (парламент) в механізмі забезпечення основних свобод людини і громадянина.

Президент України в механізмі забезпечення основних свобод людини і громадянина.

Органи виконавчої влади України в механізмі забезпечення основних свобод людини і громадянина.

Судові та правоохоронні органи України в механізмі забезпечення основних свобод людини і громадянина.

Суб'єкти громадянського суспільства в механізмі забезпечення основних свобод людини і громадянина.

Конституційно-правовий механізм забезпечення основних свобод людини і громадянина в Україні.

Головне завдання держави в сучасних умовах цивілізації. Допуск втручання держави, її органів і посадових осіб, інших суб'єктів публічної влади в процес реалізації індивідуальної свободи людини.

Свобода і воля людини. Конституційна суб'єктивна свобода.

Механізми реалізації конституційних свобод людини і громадянина, їх аналіз.

Місце і роль в механізмі забезпечення основних свобод людини і громадянина: а) парламенту України; б) Президента України; в) виконавчої влади України; г) судової влади і правоохоронних органів України; д) органів і посадових осіб місцевого самоврядування, об'єднань громадян та інших суб'єктах громадянського суспільства.

Пошук оптимальної системи органів правосуддя та удосконалення судового устрою і забезпечення справедливого судочинства.

Напрямами оптимізації і удосконалення організації і діяльності Конституційного Суду України.

Змістовий модуль 2. Верховна Рада України та Президент України в механізмі захисту прав людини. Суб'єкти громадянського суспільства в механізмі забезпечення основних свобод людини і громадянина

Тема 4. Верховна Рада України (парламент) в механізмі забезпечення основних свобод людини і громадянина.

Законодавча функція парламенту.

Установча функція Верховної Ради України. Інші функції Верховної Ради України. Функція Верховної Ради України щодо забезпечення конституційних свобод людини і громадянина в Україні.

Контрольна функція парламенту. Депутатські запити як форма депутатського контролю.

Парламентський контроль за: 1) діяльністю Кабінету Міністрів України; 2) бюджетом і фінансами; 3) направленням депутатських запитів: а) до Президента України; б) іншим органам та посадовим особам на її пленарному засіданні; 4) діяльністю органів прокуратури; 5) додержанням Конституції і законів України державними органами, Верховною Радою Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування; 6) здійсненню окремих питань безпосередньо або через комітети, тимчасові спеціальні і слідчі комісії.

Функція забезпечення конституційних свобод людини і громадянина в Україні.

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини як гарант забезпечення прав і свобод. Щорічні та тематичні Доповіді Уповноваженого з прав людини.

Функція ВРУ в механізмі охорони та захисту прав людини в умовах збройної агресії РФ проти України.

Тема 5. Президент України в механізмі забезпечення основних свобод людини і громадянина.

Президент в системі розподілу влад.

Особливості місця та ролі президента у світовій практиці державотворення.

Президент як гарант свобод людини і громадянина.

Законодавство, яке закріплює правовий статус Президента України.

Повноваження президента щодо охорони та захисту прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Конституційна реформа 2004 року та конституційні зміни 2014 року, їх вплив форму правління, повноваження та компетенція Президента у сфері охорони та захисту прав людини і громадянина.

Захист цивільних прав Президентом України.

Служби Президента в механізмі захисту прав людини і громадянина.

Роль Президента України в механізмі охорони та захисту прав людини в умовах збройної агресії РФ проти України.

Тема 6. Суб'єкти громадянського суспільства в механізмі забезпечення основних свобод людини і громадянина.

Проблема забезпечення свободи людини, пов'язана з діяльністю суб'єктів громадянського суспільства.

Сім'я як первинний та основний осередок громадянського суспільства.

Право громадян на свободу об'єднання у політичні партії для здійснення і захисту своїх прав і свобод та задоволення політичних, економічних, соціальних, культурних та інших інтересів.

Діяльність політичних партій та громадських організацій

Право громадян на мирні зібрання та його реалізація в Україні.

Роль телебачення, радіомовлення, друкованих засобів масової інформації в механізмі забезпечення та захисту прав людини.

механізми захисту прав людини. Захист прав національних меншин

Тема 7. Органи державної виконавчої влади України в механізмі забезпечення основних свобод людини і громадянина.

Кабінет Міністрів України в механізмі забезпечення основних свобод людини і громадянина. Кабінет Міністрів України як вищий колегіальний орган у системі органів виконавчої влади і покликаний забезпечувати здійснення Конституції і законів України, актів Верховної Ради України, Президента України як безпосередньо, так і через центральні та місцеві органи виконавчої влади.

Склад Кабінету Міністрів України.

Повноваження Кабінету Міністрів України щодо : а) проведення у життя державної правової політики щодо гарантування конституційних свобод; б) організації роботи, спрямованої на вдосконалення правового регулювання відносин у сфері деталізації актів Верховної Ради України, Президента України щодо реалізації конституційних свобод; в) здійснення контролю за додержанням законодавства у сфері забезпечення конституційних свобод органами виконавчої влади, їх посадовими особами, а також органами Автономної Республіки Крим і місцевого самоврядування з питань виконання ними делегованих їм повноважень органів державної виконавчої влади; г) вжиття заходів для охорони та захисту конституційних свобод на життя і здоров'я, честі й гідності, індивідуальної недоторканності і безпеки, приватної власності шляхом забезпечення обороноздатності і національної безпеки України, громадського порядку, боротьби зі злочинністю; д) здійснення заходів щодо забезпечення виконання судових рішень міністерствами, іншими органами виконавчої влади та їх керівниками, які були постановлені у сфері забезпечення конституційних свобод і набрали чинності; е) створення умов для вільного розвитку і функціонування системи правничих послуг, що надаються населенню стосовно захисту конституційних свобод; є) забезпечення фінансування видатків на утримання судів у межах, визначених законом про Державний бюджет України, та створює належні умови для функціонування судів та діяльності суддів у сфері захисту конституційних свобод; ж) вжиття заходів щодо фінансового, матеріально-технічного забезпечення діяльності правоохоронних органів, а також щодо соціального захисту працівників цих органів та членів їх сімей та здійснює інші, передбачені актами Верховної Ради України і Президента України, повноваження в названій сфері.

Повноваження Кабінету Міністрів у сфері координації і організації роботи щодо здійснення контролю за додержанням законодавства у сфері забезпечення конституційних свобод органами виконавчої влади.

Роль КМУ в механізмі захисту прав людини в умовах збройної агресії РФ проти України.

Державні комітети: а) архівів; б) лісового господарства; в) телебачення та радіомовлення; г) з державного матеріального резерву; д) по водним ресурсам; е)

по земельним ресурсам тощо.

Центральні органи виконавчої влади, статус яких прирівнюється до Державних комітетів України: 1) Вища атестаційна комісія; 2) Головне контрольно-ревізійне управління; 3) Пенсійний фонд; 4) державні служби: а) автомобільних доріг; б) з нагляду за забезпеченням безпеки авіації тощо.

Органи державної виконавчої влади та місцевого самоврядування в механізмі захисту прав людини в умовах збройної агресії РФ проти України.

Тема 8. Діяльність судових органів України з реалізації та захисту прав, свобод та обов'язків людини і громадянина.

Конституційний Суд України. Конституційний Суд України як єдиний орган конституційної юрисдикції в Україні, який вирішує всі питання про відповідність законів та інших правових актів Конституції України і дає офіційне тлумачення Конституції України та законів України.

Повноваження Конституційного Суду щодо:

- конституційності законів та інших правових актів Верховної Ради України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, зокрема і тих, що стосуються прав, свобод та обов'язків людини і громадянина;
- відповідності Конституції України чинних міжнародних договорів України або тих міжнародних договорів, що вносяться до Верховної Ради України для надання згоди на їх обов'язковість, зокрема і тих, що стосуються прав, свобод та обов'язків людини і громадянина;
- додержання конституційної процедури розслідування і розгляду справи про усунення Президента України з поста в порядку імпідменту;
- офіційного тлумачення Конституції та законів України.

Особливості звернення до Конституційного Суду України.

Суди загальної юрисдикції.

Організація діяльності судових органів з реалізації та захисту прав, свобод та обов'язків людини і громадянина.

Характеристика механізму: а) діяльність зазначених органів щодо здійснення своїх функцій, компетенції, повноважень, прав і обов'язків з метою створення оптимальних умов для реалізації, охорони, захисту та відтворення прав, свобод та обов'язків; б) результати такої діяльності, що виражається в фактичному втіленні прав, свобод та обов'язків людини і громадянина.

Закріплення в Конституції та законодавстві України механізму охорони та захисту прав людини і громадянина.

Створення, діяльність судів загальної юрисдикції. ЦПК, КПК як основні джерела процесуальної нормативної регламентації порядку розгляду цивільних та кримінальних справ.

Повноваження палат у складі Верховного Суду України діють: 1) Судової

палати у цивільних справах; 2) Судової палати у кримінальних справах; 3) Судової палати у господарських справах; 4) Судової палати в адміністративних справах; 5) Військової судової колегії. Президія Верховного Суду, Пленум Верховного Суду, Науково-консультативна рада.

Роль судової системи в механізмі захисту прав людини і громадянина. Специфіка захисту прав людини, забезпечення права на судовий захист через призму змін, згідно Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

Суди загальної юрисдикції. Система судів загальної юрисдикції: 1) місцеві суди;

2) апеляційні суди; 3) вищі спеціалізовані суди; 4) Верховний Суд України. Порядок утворення і ліквідації судів загальної юрисдикції.

Суди спеціальної юрисдикції. Вищі спеціалізовані суди: Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Вищий господарський суд України, Вищий адміністративний суд України. Роль судів в забезпеченні охорони та захисту прав людини і громадянина.

Роль судової системи в механізмі захисту прав людини в умовах збройної агресії РФ проти України.

Тема 9. Особливості захисту прав національних меншин в Україні.

Джерела правового регулювання охорони та захисту прав національних меншин в Україні.

Мовне питання. Реалізація прав згідно Закону України «Про мови».

Практика Європейського суду з прав людини щодо захисту прав громадян національних меншин.

Проблеми здійснення прав національними меншинами, в т.ч. мовних, культурних, релігійних.

Особливості захисту прав національних меншин після захоплення п-ова АР Крим та в умовах після повномасштабного вторгнення РФ в Україну (збройної агресії).

Змістовий модуль 4. Правоохоронні органи в механізмі захисту прав людини

Тема 10. Діяльність прокуратури України та СБУ з реалізації та захисту прав, свобод та обов'язків людини і громадянина.

Повноваження органів прокуратури у сфері забезпечення реалізації прав, свобод та обов'язків людини і громадянина, щодо:

підтримання державного обвинувачення в суді;

представництво інтересів громадянина або держави в суді у випадках, визначених законом;

нагляд за додержанням законів органами, які проводять оперативно-

розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство;

нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян;

Система органів прокуратури: а) Генеральна прокуратура України; б) прокуратури Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя (на правах обласних); в) міські, районні, міжрайонні, інші прирівняні до них прокуратури; г) військові прокуратури.

Служба безпеки України (СБУ) як державний правоохоронний орган спеціального призначення, на який покладено завдання щодо забезпечення державної безпеки України.

Завдання згідно Закону України «Про службу безпеки України» від 25 березня 1992 р.: а) захист державного суверенітету, конституційного ладу та територіальної цілісності України; б) забезпечення економічного, науково-технічного та оборонного потенціалу України; в) забезпечення законних інтересів держави та прав і свобод людини; г) боротьба з розвідувально-підривною діяльністю іноземних спеціальних служб, окремих організацій, груп і осіб; д) попередження, виявлення і припинення та розкриття злочинів проти миру і безпеки людства, тероризму, корупції та організованої злочинної діяльності у сфері управління і економіки; е) попередження, розкриття і розслідування інших, передбачених законодавством, протиправних дій, що безпосередньо створюють загрозу життєво важливим інтересам України.

Склад Центрального управління СБУ: а) Голова СБУ; б) розвідка, контррозвідка, військова контррозвідка; в) органи захисту національної безпеки, боротьби з корупцією і організованою злочинністю; г) підрозділи інформаційно-аналітичної, оперативно-технічної роботи та оперативного документування; д) слідчий апарат; е) підрозділ урядового зв'язку; є) з роботи з особовим складом; ж) адміністративно-господарський, фінансовий, військово-медичний підрозділи; з) інші підрозділи відповідно до організаційної структури СБУ.

Повноваження Центрального управління СБУ: а) організація роботи щодо забезпечення державної безпеки України; б) контроль і координація діяльності підпорядкованих органів; в) внесення Президентові України пропозицій щодо видання нормативно-правових актів з питань державної таємниці та деяких інших; г) видання наказів, розпоряджень, вказівок та інше.

Регіональні органи СБУ: а) головні управління, управління в м. Києві, областях; б) міжрайонні, районні та міські підрозділи СБУ; в) підрозділи на окремих державних стратегічних об'єктах і територіях; г) підрозділи у військових формуваннях.

Компетенція СБУ по забезпеченню реалізації та захисті прав, свобод та обов'язків людини і громадянина всередині системи та за її межами.

Роль органів СБУ в механізмі захисту прав людини на прикладі м. Енергодар, м. Токмак, м. Оріхів смт. Василівка в умовах збройної агресії РФ

проти України.

Тема 11. Діяльність органів внутрішніх справ з реалізації та захисту прав, свобод та обов'язків людини і громадянина.

Органи внутрішніх справ на захисті прав людини в умовах збройної агресії РФ проти України (в т.ч. ВПО та мешканців тимчасово окупованих територій) на прикладі м. Мелітополь, м. Оріхів, смт. Василівка.

Компетенція, повноваження, роль органів внутрішніх справ (ОВС) України в механізмі захисту прав людини і громадянина в Україні: а) поліція; б) органи попереднього слідства; в) навчальні заклади, науково-дослідні та інформаційні центри і інші підрозділи.

Підрозділи поліції.

Зовнішня і внутрішня сторони діяльності поліції з забезпечення реалізації прав, свобод та обов'язків особи.

Управлінська, правоохоронна, нормотворча, профілактична, правореалізаційна і правозастосовча діяльність у механізмі реалізації та захисту органами поліції прав, свобод та обов'язків людини і громадянина.

Практика Європейського суду з прав людини щодо захисту прав громадян внаслідок незаконних дій органів внутрішніх справ.

Тема 12. Діяльність інших правоохоронних органів (державних і недержавних) з реалізації та захисту прав, свобод та обов'язків людини і громадянина.

Поняття, види, компетенція, повноваження, роль інших правоохоронних органів, які беруть участь у забезпеченні реалізації прав, свобод та обов'язків людини і громадянина належать: а) митні органи; д) органи охорони державного кордону; е) органи державної податкової служби (Міністерства доходів та зборів України); є) органи і установи виконання покарань; ж) державної контрольно-ревізійної служби; з) органи рибохорони; і) органи державної лісової охорони; к) інші, які здійснюють правозастосовні або правоохоронні функції.

Діяльність щодо захисту прав людини адвокатурою шляхом: а) надання консультацій та роз'яснень з юридичних питань; б) надання усних і письмових довідок щодо законодавства; в) складання заяв, скарг та інших документів правового характеру; г) посвідчення копії документів у справах, які вони ведуть; г) здійснення представництва в суді, інших державних органах перед громадянами та юридичними особами; д) надання юридичної допомоги підприємствам, установам, організаціям; е) здійснення правового забезпечення підприємницької та зовнішньоекономічної діяльності громадян і юридичних осіб; є) виконання своїх обов'язків відповідно до кримінально-процесуального законодавства у процесі дізнання та попереднього слідства; ж) здійснення інших видів юридичної допомоги, що передбачені законодавством.

Захист прав людини в діяльності правоохоронних органів в умовах збройної агресії РФ проти України (в т.ч. ВПО та мешканців тимчасово окупованих територій).

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	2	3	4	5
Лекція 1	Тема 1. Теоретико-методологічні основи права особи на свободу Тема 2. Нормативно-правове забезпечення конституційних свобод людини і громадянина в Україні.	2	1	1 раз на тиждень /тиждень 1
Семінарське заняття 1	Тема 1. Теоретико-методологічні основи права особи на свободу Тема 2. Нормативно-правове забезпечення конституційних свобод людини і громадянина в Україні.	2	1	1 раз на тиждень /тиждень 1
Лекція 2	Тема 3. Конституційні органи та суб'єкти громадянського суспільства в механізмі забезпечення основних свобод людини і громадянина в Україні. Тема 4. Верховна Рада України (парламент) в механізмі забезпечення основних свобод людини і громадянина	2	1	1 раз на тиждень /тиждень 2
Семінарське заняття 2	Тема 3. Конституційні органи та суб'єкти громадянського суспільства в механізмі забезпечення основних свобод людини і громадянина в Україні. Тема 4. Верховна Рада України (парламент) в механізмі забезпечення основних свобод людини і громадянина	2		1 раз на тиждень /тиждень 2
Лекція 3	Тема 5. Президент України в механізмі забезпечення основних свобод людини і громадянина. Тема 7. Органи державної виконавчої влади України в механізмі забезпечення основних свобод людини і громадянина.	2	1	1 раз на тиждень /тиждень 3
Семінарське заняття 3	Тема 5. Президент України в механізмі забезпечення основних свобод людини і громадянина. Тема 7. Органи державної виконавчої влади України в механізмі забезпечення основних свобод людини і громадянина.	2	1	1 раз на тиждень /тиждень 3
Лекція 4	Тема 8. Діяльність судових органів України з реалізації та захисту прав, свобод та обов'язків людини і громадянина.	2		1 раз на тиждень /тиждень 4

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ В ДІЯЛЬНОСТІ
ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ

Семінарське заняття 4	Тема 8. Діяльність судових органів України з реалізації та захисту прав, свобод та обов'язків людини і громадянина.	2	1	1 раз на тиждень /тиждень 4
Лекція 5	Тема 10. Діяльність прокуратури України та СБУ з реалізації та захисту прав, свобод та обов'язків людини і громадянина. Тема 11. Діяльність органів внутрішніх справ з реалізації та захисту прав, свобод та обов'язків людини і громадянина. Тема 12. Діяльність інших правоохоронних органів (державних і недержавних) з реалізації та захисту прав, свобод та обов'язків людини і громадянина.	2		1 раз на тиждень /тиждень 5
Семінарське заняття 5	Тема 10. Діяльність прокуратури України та СБУ з реалізації та захисту прав, свобод та обов'язків людини і громадянина. Тема 11. Діяльність органів внутрішніх справ з реалізації та захисту прав, свобод та обов'язків людини і громадянина. Тема 12. Діяльність інших правоохоронних органів (державних і недержавних) з реалізації та захисту прав, свобод та обов'язків людини і громадянина.	2		1 раз на тиждень /тиждень 5
Самостійна робота	Тема 6. Суб'єкти громадянського суспільства в механізмі забезпечення основних свобод людини і громадянина. Проблема забезпечення свободи людини, пов'язана з діяльністю суб'єктів громадянського суспільства. Сім'я як первинний та основний осередок громадянського суспільства. Право громадян на свободу об'єднання у політичні партії для здійснення і захисту своїх прав і свобод та задоволення політичних, економічних, соціальних, культурних та інших інтересів. Діяльність політичних партій та громадських організацій Право громадян на мирні зібрання та його реалізація в Україні. Роль телебачення, радіомовлення, друкованих засобів масової інформації в механізмі забезпечення та захисту прав людини.			
	Тема 9. Особливості захисту прав національних меншин в Україні. Джерела правового регулювання охорони та захисту прав національних меншин в Україні.			

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ В ДІЯЛЬНОСТІ
ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ

	Мовне питання. Реалізація прав згідно Закону України «Про мови». Практика Європейського суду з прав людини щодо захисту прав громадян національних меншин. Проблеми здійснення прав національними меншинами, в т.ч. мовних, культурних, релігійних.			
--	---	--	--	--

***Примітка.** У разі розроблених і розміщених в СЕЗН ЗНУ методичних рекомендацій (вказівок) до практичних/семінарських/лабораторних занять, самостійної роботи, перелік питань/завдань можна НЕ подавати.*

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/ роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Семінарське заняття № 1	практичні: обговорення питань теми, есе, порівняльний аналіз, ситуаційні задачі	Підготовка питань теми, виконання завдань та задач https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=128	Кожне правильно виконане та оформлене з дотриманням вимог завдання оцінюється у 5 балів	10
Семінарське заняття № 2	практичні: обговорення питань теми, есе, порівняльний аналіз, ситуаційні задачі	Підготовка питань теми, виконання завдань та задач https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=128	Кожне правильно виконане та оформлене з дотриманням вимог завдання оцінюється у 2,5 бали	5
Тестування в Moodle	Тестування	За навчальними матеріалами ЗМ 1	Кількість тестових питань – 25 Правильна відповідь оцінюється у 0,2 бали	5
Семінарське заняття № 3	практичні: обговорення питань теми, есе, порівняльний аналіз, ситуаційні задачі	Підготовка питань теми, виконання завдань та задач https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=128	Кожне правильно виконане та оформлене з дотриманням вимог завдання оцінюється у 2,5 бали	5
Тестування в Moodle	Тестування	За навчальними матеріалами ЗМ 2	Кількість тестових питань – 25 Правильна відповідь оцінюється у 0,2 бали	5
Семінарське заняття № 4	практичні: обговорення питань теми, есе, порівняльний	Підготовка питань теми, виконання завдань та задач https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=128	Кожне правильно виконане та оформлене з дотриманням	5

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ В ДІЯЛЬНОСТІ
ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ

	аналіз, ситуаційні задачі		вимог завдання оцінюється у 2,5 бали	
Тестування в Moodle	Тестування	За навчальними матеріалами ЗМ 3	Кількість тестових питань – 25 Правильна відповідь оцінюється у 0,2 бали	5
Семінарське заняття № 5	практичні: обговорення питань теми, есе, порівняльний аналіз, ситуаційні задачі	Підготовка питань теми, виконання завдань та задач https://moodle.znu.edu.ua/mod/assign/view.php?id=10736 на сторінці	Кожне правильно виконане та оформлене з дотриманням вимог завдання оцінюється у 2,5 бали	5
Тестування в Moodle	Тестування	За навчальними матеріалами ЗМ 4	Кількість тестових питань – 25 Правильна відповідь оцінюється у 0,2 бали	5
Усього за поточний контроль	4			60
Підсумковий контроль				
Залік	Захист індивідуального завдання	передбачає розгорнуту відповідь, аргументоване висвітлення (захист) теми презентації https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=128	Повне та аргументоване розкриття питання (теми індивідуального завдання) (max 20 балів)	20
	Тестування в Moodle	передбачає відповіді на 40 тестових питань	правильна відповідь оцінюється у 0,5 балів за одне тестове питання (max 20 балів)	20
Усього за підсумковий контроль				40

***Примітка.** Кожний вид навчальної роботи (кожне завдання) має оцінюватися окремо, для кожного виду контрольного заходу мають бути розроблені критерії оцінювання (деталізація критеріїв забезпечить об'єктивне оцінювання здобувачів).*

*У разі розроблених і розміщених в **СЕЗН ЗНУ** системи накопичення балів і методичних матеріалів з підготовки до поточного та підсумкового контролю (контрольні заходи, їх зміст, критерії оцінювання) стовпчики 3-4 можна НЕ заповнювати. Зазначається: «Розміщено в СЕЗН ЗНУ».*

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ В ДІЯЛЬНОСТІ
ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

Основна:

1. Самойленко Г.В., Алімов К.О. Проблеми правового захисту прав людини в діяльності державних органів : до практичних занять для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Право» освітньо-професійної програми «Право». Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2025. 125 с. *(Затверджено Вченою радою ЗНУ, протокол № 8 від 25.02.2025 р.)*
2. КОМПАС. Посібник з освіти з прав людини за участю молоді. За ред.: Патриції Брандер Еллі Кін Віри Юхаж Аннетт Шнайдер. Навчальне видання. Видавництво Ради Європи F-67075 м. Страсбург. 2020. 490 с. URL: <https://rm.coe.int/compass-2020-ukr-yfdua/1680a23873>
3. Самойленко Г.В. Проблеми правового захисту прав людини в діяльності державних органів : навчально-методичний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Право» освітньо-професійної програми «Правознавство» / Г.В. Самойленко. Запоріжжя: ЗНУ, 2018. 184 с.
4. Міжнародний захист прав людини : навчальний посібник / кол. авторів ; за ред. О. Б. Онишко. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 540 с.
5. Опольська Н.М., Бабой А.М., Бабой В.С. О-61 Міжнародний захист прав людини: навчальний посібник. Вінниця: Твори. 2021. 408 с.
6. Тертишник В. М. Права і свободи людини: підручн. Київ: Алерта, 2022. 432 с.

Додаткова:

7. Самойленко Г.В., Луц Д.М., Єрмоленко Д.О. Формування механізму забезпечення прав пасажирів з інвалідністю за договором перевезення пассажира в умовах євроінтеграційних процесів. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 1. С. 611-614. URL: http://www.lsej.org.ua/1_2023/143.pdf. (Index Copernicus).
8. Самойленко Г.В., Луц Д.М., Єрмоленко Д.О. Визначення категорій «рівність» та «недискримінація» в контексті вирішення проблеми забезпечення прав пасажирів з інвалідністю за договором перевезення пассажира. Держава та регіони. Серія: Право. 2023. № 1(79). С. 235-241. URL: http://law.stateandregions.zp.ua/archive/1_2023/38.pdf. (Index Copernicus).
9. Сироїд Т.Л. Міжнародний захист прав людини : навч. посіб. / Т. Л. Сироїд, Л. О. Фоміна. Харків : Право, 2019. 310 с.
10. Самойленко Г.В. Проблеми правового захисту прав людини в діяльності державних органів : методичні рекомендації до семінарських занять та самостійної роботи для

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ В ДІЯЛЬНОСТІ
ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ

- здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Право» освітньо-професійної програми «Правознавство». Запоріжжя: ЗНУ, 2018. 80 с.
11. Самойленко Г.В., Косирев Д.С. Захист житлових прав громадян України в умовах збройної агресії РФ проти України. *Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького*. 2024. № Вип. 17(29). С. 204-214.
 12. Самойленко Г.В., Дибко О.В. Здійснення права на підприємницьку діяльність в Україні в умовах воєнного стану. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № № 4. С. 211-215.
 13. Самойленко Г.В., Малафеев А.А. Відшкодування шкоди, завданої житлу громадян внаслідок збройної агресії РФ. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 11. С. 101-105.
 14. Самойленко Г.В. Правовий статус стартапу як суб'єкта цивільних правовідносин. *Держава та регіони. Серія: Право*. 2024. № 4. С. 319-325.
 15. Самойленко Г.В. До проблеми визначення правової природи стартапів. *Право та державне управління: зб. наук. праць*. . 2024. № 4. С. 449-455.
 16. Самойленко Г.В. Відповідальність за кредитними договорами стартапів. *Право і суспільство*. 2025. № 1. С. 447-454.
 17. Самойленко Г.В. Відповідальність фізичної особи за кредитними договорами комерційних банків в умовах воєнного стану. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2025. № 2. С. 504-508.
 18. Самойленко Г.В. Відповідальність індивідуальних житлових забудовників за кредитними договорами комерційних банків та захист їхніх прав. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2025. № 1. С. 715-719
 19. Наливайко Л. Р., Степаненко К. В. Н 23 Міжнародно-правові стандарти прав людини: навч. посібник / Л. Р. Наливайко, К. В. Степаненко. Дніпро: ДДУВС, 2019. 184 с.
 20. Опольська Н.М., Бабой А.М., Бабой В.С. О-61 Міжнародний захист прав людини: навчальний посібник. Вінниця: Твори. 2021. 408 с.
 21. Міжнародний захист людських прав : навч.-метод. посібник / колект. авт.; за наук. редакцією С. Г. Меленко, О. Д. Чепель. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 488 с.
 22. Забезпечення прав людини: національний і міжнародний виміри. Авт. Кол. Вінницький державний педагогічний університет ім. М. Коцюбинського (Вінниця). 2023. 365 с.
 23. Права людини в Україні: дієвість конституційних механізмів захисту. Український часопис конституційного права. 2020. № 1. 82 с.
 24. URL: <https://ccu.gov.ua/library/ukrayinskyy-chasopys-konstytuciynogo-prava-no-1-2020-prava-lyudyny-v-ukraini-diyevist>
 25. Забезпечення прав людини: національний і міжнародний виміри : збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Вінниця, 09 грудня 2022 року). Вінниця, 2023. 365 с. URL: http://ippi.org.ua/sites/default/files/20230118_142815.pdf
 26. Нестурук О.В. Механізм захисту прав людини в сучасній Україні: проблемні аспекти URL: <http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/787878787/620/%d0%9d%d0%b5%d1%81%d1%82%d0%b5%d1%80%d1%83%d0%ba%20%d0%9e.%20%d0%92..pdf?sequence=1&isAllowed=y>
 27. Дорошенко В.А. Правові механізми захисту прав людини під час війни. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 2. С. 323-325. URL: http://www.lsej.org.ua/2_2023/74.pdf
 28. Дотримання прав окремих категорій внутрішньо переміщених осіб на безоплатну медичну допомогу. Українська Гельсінська спілка з прав людини. 2023. URL:

- <https://www.helsinki.org.ua/publications/dotrymannia-prav-okremykh-katehoriy-vnutrishno-peremishchenykh-osib-na-bezoplatnu-medychnu-dopomohu/>
29. Свобода вибору місця проживання та пересування в умовах правового режиму воєнного стану. Гельсінська спілка з прав людини. 2023. URL: <https://www.helsinki.org.ua/publications/svoboda-vyboru-mistsia-prozhyvannia-ta-peresuvannia-v-umovakh-pravovoho-rezhymu-voiennoho-stanu/>
30. Забезпечення права на вищу освіту для внутрішньо переміщених осіб: дослідження. Гельсінська спілка з прав людини. 2023. URL: <https://www.helsinki.org.ua/publications/zabezpechennia-prava-na-vyshchu-osvitu-dlia-vnutrishno-peremishchenykh-osib-doslidzhennia/>
31. Українські політв'язні та полонені. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини. <https://ombudsman.gov.ua/ukrayinski-polityvazni-ta-poloneni>
32. Приватно-правові механізми захисту прав людини. Матеріали міжкафедрального науково-теоретичного круглого столу. (Київ. 10 грудня 2021 р.). Національна академія внутрішніх справ. <https://www.naiu.kiev.ua/news/mizhkafedralnij-naukovo-teoretichnij-kruglij-stil-privatno-pravovi-mehanizmi-zahistu-prav-lyudini.html>
33. Межі та обмеження. Втручання. Конституційний Суд України. URL: <https://ccu.gov.ua/storinka-knygy/412-mezhi-ta-obmezheniya-vtruchannya>
34. De Schutter, O. International human rights law: cases, materials, commentary. (Cambridge: Cambridge University Press, 2019) 3rd edition.
35. Bantekas, I. and L. Oette International human rights: law and practice. (Cambridge: Cambridge University Press, 2020) 3rd edition.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua>
2. Портал Конституційного Суду України. URL: <https://ccu.gov.ua/>
3. Портал Верховного Суду України. URL: <https://supreme-.court.gov.-ua/supreme/gromadyanam/bpalata/>
4. Портал Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. URL: <https://www.ombudsman.gov.ua/>
5. Президент України. URL: <http://www.president.gov.ua/>
6. Генеральна прокуратура України. URL: <http://www.gp.gov.ua>
7. Кабінет міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control>
8. Портал МВС України. URL: <https://mvs.gov.ua/uk>
9. Головне управління Національної поліції України в Запорізькій області. URL: <https://zp.npu.gov.ua/ru/>
10. Портал асоціації правників України. URL: <https://uba.ua/>
11. Портал Національної асоціації адвокатів України. URL: <https://unba.org.ua/>
12. Єдиний державний реєстр судових рішень України. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/>
13. Національна поліція України. URL: <https://www.npu.gov.ua/ru/>
14. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
15. Національний банк України. URL: <https://www.bank.gov.ua/control/uk/index>

16. Право України. Сайт журналу. URL: <https://pravoua.com.ua/>

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ В ДІЯЛЬНОСТІ
ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування усіх занять є обов'язковим. Обговорення питань теми, вирішення задач та ознайомлення з презентаціями до тем курсів, презентаціями проєктів є складовою підготовки магістра

Пропуски можливі лише з поважної причини. Відпрацювання пропущених занять має бути регулярним за домовленістю з викладачем у години консультацій чи шляхом виконання тестових завдань чи підготовки рефератів на основі платформи **Moodle**. Накопичення відпрацювань неприпустиме! За умови систематичних пропусків може бути застосована процедура повторного вивчення дисципліни (див. посилання на Положення у додатку до силабусу).

Політика академічної доброчесності

Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це *плагіат*. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора! Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтеся з викладачем. До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу).

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Електронні пристрої можна використовувати лише за умови виробничої необхідності в них (за погодженням з викладачем), а також вирішення нагальних питань, крім дозвілля.

Комунікація

*Здійснюється через платформу **Moodle**, канали груп Viber, Skype, Facebook Messenger, WhatsApp, Telegram чи платформу ZOOM за визначеним викладачем ідентифікатором. Нагальні питання вирішуються за тел: 097 840 40 09.*

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ В ДІЯЛЬНОСТІ
ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2025-2026 н. р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**
Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua
Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ В ДІЯЛЬНОСТІ
ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ

п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою:
moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ):
<http://sites.znu.edu.ua/confucius>